

מכונת אמת

"מכונת אמת" הינו שם החיבה אשר ניתן למכשיר הפוליגרף אשר משמש גופי חקירות, מוסדות אכיפה ועוד בחקר האמת. בעוד בישראל ניתן למכשיר הנ"ל השם "מכונת אמת", הרי שמשמעות השם הלועזי "פוליגרף" הינו צירוף של צמד המילים הלועזיות "פולי"=רב תכליתי ו"גרף"=רושם. ומכאן ש"מכונת האמת" היא למעשה מכונה הרושמת מספר רב של פרמטרים. אז מה בעצם רושמת "מכונת האמת"? מכשיר הפוליגרף או "מכונת האמת" רושמים שינויים במדדים פיזיולוגיים שחלים בגוף האדם בעת בדיקת פוליגרף. הנחת המוצא היא שהגוף מייצר שינויים פיזיולוגיים כאשר ישנה התעוררת רגשית אצל הנבדק. בכך, "מכונת האמת" משקפת לנו כיצד מצב רגשי או נפשי נקודתי של אדם מתקבל בצורה גרפית על ידי הפרמטרים הפיזיולוגיים שלו. בפועל, "מכונת האמת" מבצעת בקרה על פרמטרים פיזיולוגיים אשר אין לנו שליטה עליהם והשינויים בפרמטרים אלו חלים בגוף באופן עצמאי על ידי בקרה אוטומטית של הגוף.

לכול אדם יש מערכת עצבים אוטונומית. אחד התפקידים של מערכת העצבים הזו היא להכין באופן אוטומטי את הגוף למצב סכנה, ובתהליך הכנת הגוף להתמודדות עם מצב סכנה ישנם מספר פרמטרים פיזיולוגיים שנכנסים לפעולה. מכונת האמת עוקבת אחר מספר פרמטרים אשר מופעלים באופן אוטומטי על ידי מערכת העצבים האוטונומית. כאשר נבדק מחובר ל"מכונת אמת", רמת ההזעה שהגוף שלו מייצר, הדופק, לחץ הדם, ויחס כניסה והוצאת אוויר מאזור בית החזה והבטן התחתונה נמצאים במעקב ומכונת האמת רושמת באופן גרפי את השינויים החלים בפרמטרים הללו אשר כפי שצוין, אינם ניתנים לשליטה על ידי הנבדק ומופעלים בעת הצורך על ידי מערכת העצבים האוטונומית של הגוף.

לפני חיבור הנבדק ל"מכונת האמת" יש לבצע עמו תשאול בכתב ובעל פה אשר עורכו באופן ממוצע כחצי שעה והוא קריטי הן עבור הבודק והן עבור הנבדק. "מכונת האמת" היא למעשה "גולם" – מכשיר אלקטרוני ממוחשב אשר רושם תגובות פיזיולוגיות. תפקידו של בודק הפוליגרף הוא לבצע פיענוח של הגרפים אותם מייצרת "מכונת האמת". היות ובדיקת הפוליגרף מבוססת באופן ניכר על מצבו הפסיכולוגי של הנבדק בזמן הבדיקה, הרי שבתהליך ההכנה לבדיקה והתשאול המקדים מתנהל תהליך פסיכולוגי מקביל, אשר משמש את הבודק בעת פיענוח המדפסים על מנת שיוכל להגיע למסקנה הטובה ביותר בקביעת רמת אמינותו של הנבדק.